

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ปัญหา ข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บุคลากรของ โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 285 คน ประกอบด้วย

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	จำนวน (คน)
ผู้บริหาร	5
บุคลากรครู	64
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	98
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	98
บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน	10
วิทยากรท้องถิ่น	10
รวม	285

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทั้งประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้บริหารใช้ประชากรทั้งหมดเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย
2. กลุ่มบุคลากรครู ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจงเลือกบุคลากรครูที่สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. กลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ปกครองนักเรียน บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน และวิทยากรท้องถิ่น ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตาราง R.V. Kujala and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 40 - 41) ได้ขนาดของประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 193 คน ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำแนกกลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ดังตาราง

ตารางที่ 3.2 แสดงขนาดของประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	5	5
บุคลากรครู	64	10
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	98	79
ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	98	79
บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน	10	10
วิทยากรท้องถิ่น	10	10
รวม	285	193

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินการตรวจใบงาน จำนวน 6 ฉบับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรครู เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 การใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ในด้าน ตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิตและความพึงพอใจในการใช้หลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียน แสดงความคิดเห็น

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียน แสดงความคิดเห็น

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนที่เกิดจากการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมตนเองของนักเรียน ที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวันตามหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจ ในการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบเขียน แสดงความคิดเห็น

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอนและวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับ ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

ฉบับที่ 5 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ในด้านตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต ความพึงพอใจ ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง

ฉบับที่ 6 แบบประเมินการตรวจใบงาน ใช้ตรวจผลงานการทำกิจกรรมของนักเรียนตามใบงานที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือฉบับที่ 1-3 มีวิธีการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3 กำหนดรูปแบบและทำการสร้างแบบสอบถาม

1.4 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

1.5 นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.6 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ในแบบสอบถาม

1.7 ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลในการวิจัย

1.8 ทดลองใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล และนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ให้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับ ดังนี้

1.8.1 แบบสอบถามบุคลากรครู มีค่าความเชื่อมั่น 0.98

1.8.2 แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.95

1.8.3 แบบสอบถามนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.91

2. การสร้างเครื่องมือฉบับที่ 4 - 5 มีวิธีการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.3 กำหนดรูปแบบ กำหนดข้อคำถาม และทำการสร้างแบบสัมภาษณ์ฉบับร่าง

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.5 ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ในแบบสัมภาษณ์

2.6 ทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้บริหาร บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน และวิทยากรท้องถิ่นที่ไม่ใช่ประชากรในการวิจัย เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์

2.7 ทำการปรับปรุงข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์

2.8 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

3. การสร้างเครื่องมือฉบับที่ 6 แบบประเมินการตรวจใบงาน มีวิธีการสร้างดังนี้

3.1 กำหนดหัวข้อตามประเด็นที่ต่างกรมศึกษาในหน่วยการเรียนรู้ เกณฑ์ในการประเมินใบงาน และทำการสร้างแบบประเมินใบงาน ฉบับร่าง

3.2 นำไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือ

3.4 ทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากวิทยาลัยแม่ฮ่องสอน ไปยัง สำนักงานเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน โรงเรียนห้องสอนศึกษา อุทยานแห่งชาติถ้ำปลาน้ำตกผาเสื่อ วัดพระนอน ประธานชุมชนป้อกาคาเก่า เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้กำหนดไว้และทำการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจำแนกเป็น

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 วิเคราะห์ข้อมูล ด้านตัวป้อน กระบวนการ และผลผลิตจากการใช้หลักสูตรที่ได้จากแบบสอบถามแบบใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้สถิติ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทำการแปลผลค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

1.2 ข้อมูลจากแบบรายวันพฤติกรรมตนเองของนักเรียน ด้านผลผลิตจากการใช้หลักสูตร ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ ฉบับที่ 3 ใช้สถิติ การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ร้อยละ 70 ขึ้นไป	หมายถึง	ระดับดีมาก
ร้อยละ 60 - 69	หมายถึง	ระดับดี
ร้อยละ 50 - 59	หมายถึง	ระดับพอใช้
ต่ำกว่าร้อยละ 49	หมายถึง	ระดับควรปรับปรุงแก้ไข

1.3 ข้อมูลจากแบบประเมินการตรวจใบงานของนักเรียน หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ แล้วเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ (สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, 2550 : 126)

คะแนนเฉลี่ย	15 - 20	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ดี
	10 - 14	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์พอใช้
	ต่ำกว่า 10	คะแนน	อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการใช้หลักสูตรเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสัมภาษณ์ และการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเก็บข้อมูลจากคำถามปลายเปิดทำการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นข้อเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ โดยการใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับจุดประสงค์การวิจัยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	คือ	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

(สุวิมล ตีรพานันท์, 2546 : 171)

2. สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) การหาค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และการหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป